

การพัฒนาความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ด้วยการสอนแบบกลุ่มและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม
The Development of Grade 5 Students' Appropriate Assertiveness through
Group-Based Instruction and Participatory Learning

ธนนชัย ลุนลาน^{1*}, นพณัฐ สุขปาน², ประเสริฐ พิษผล³ และ ดวงตา อินทรนาค⁴
Tanunchai Lunlan^{1*}, Noppanut Sukpan², Prasert Phuetphon³ and Duangta Intaranak⁴

^{1,2,3,4}คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยตาปี
^{1,2,3,4}Faculty of Liberal Arts, Tapee University

*Corresponding email: tanunchai8358@gmail.com

Received: February 20, 2026.; Revised: May 25, 2026.; Accepted: June 11, 2026

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการใช้การสอนแบบกลุ่มและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม 2. เพื่อเปรียบเทียบความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมของนักเรียนก่อนและหลังการใช้การสอนแบบกลุ่มและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านถ้ำโกบ จ.กระบี่ ภาคเรียนที่ 1/2568 จำนวน 58 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านถ้ำโกบ จ.กระบี่ ภาคเรียนที่ 1/2568 จำนวน 29 คน เลือกโดยวิธีสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาสุขศึกษาและแบบสอบถามความกล้าแสดงออกที่เหมาะสม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสถิติทดสอบ t-test และ ระดับนัยสำคัญของการทดสอบ (Sig.) ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) ระดับความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบกลุ่มและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.88 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.98 ซึ่งอยู่ในระดับมาก 2) ความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) หลังการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 3.88 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.98 คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ก่อนการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 1.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.95

คำสำคัญ: ความกล้าแสดงออกที่เหมาะสม, การสอนแบบกลุ่ม, การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

ABSTRACT

This study aimed to: 1) investigate the level of appropriate assertiveness of Grade 5 students after learning through group-based instruction and participatory learning; and 2) compare the students' appropriate assertiveness before and after the implementation of group-based instruction and participatory learning. The population consisted of 58 Grade 5 students at Ban Tham Kob School, Krabi Province, in the first semester of the 2025 academic year. The sample consisted of 29 Grade 5 students from the same school and semester, selected by simple random sampling. The research instruments included lesson plans for the Health Education subject and a questionnaire measuring appropriate assertiveness. The statistical methods used for data analysis were mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.), t-test, and significance level (Sig.). The results revealed that: 1) The level of appropriate assertiveness of Grade 5 students after learning through group teaching and participatory learning was at a high level, with a mean ($\bar{X}$) score of 3.88 and a standard deviation of 0.98. 2) The students' appropriate assertiveness after the learning activities was significantly higher than before the learning activities at the .05 level of significance. The posttest mean ($\bar{X}$) score was 3.88 (S.D. = 0.98), whereas the pretest mean ($\bar{X}$) score was 1.74 (S.D. = 0.95).

Keywords: appropriate assertiveness, group-based instruction, participatory learning

บทนำ

ความกล้าแสดงออกเป็นทักษะสำคัญที่มีบทบาทต่อการเรียนรู้และการอยู่ร่วมกันในสังคม เนื่องจากช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารความคิด ความรู้สึก และความต้องการของตนเองได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคล แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Albert Bandura อธิบายว่า พฤติกรรมของบุคคลเกิดจากการเรียนรู้ผ่านการสังเกต การเลียนแบบ และการได้รับแรงเสริมจากสภาพแวดล้อมทางสังคม ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และฝึกปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น จึงสามารถช่วยส่งเสริมความกล้าแสดงออกและความเชื่อมั่นในตนเองของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม (Bandura, 1986; กุลยา ตันติวิทยาพิทักษ์, 2560) แนวคิดเรื่องความกล้าแสดงออก (Assertiveness) หมายถึงความสามารถในการสื่อสารความคิด ความรู้สึก และความต้องการของตนเองได้อย่างเหมาะสม โดยไม่ก้าวร้าวหรืออ่อนแอจนเกินไป ซึ่งเป็นทักษะที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี มีความมั่นใจในตนเอง และมีแนวโน้มประสบความสำเร็จทั้งในด้านการเรียนและการดำเนินชีวิต (Alberti & Emmons, 2008; Lange & Jakubowski, 1976) นอกจากนี้ พฤติกรรมกล้าแสดงออกยังเป็นทักษะที่สามารถฝึกฝนและพัฒนาได้ โดยจะช่วยเสริมสร้างความรู้สึกรับคุณค่าในตนเองและพัฒนาความมั่นใจในการสื่อสารกับผู้อื่นอย่างเหมาะสม (Bower & Bower, 1976; ธน ลากธนวิรุฬห์, 2562) อย่างไรก็ตาม ในบริบทของโรงเรียนซึ่งอยู่ในอาเภอที่อยู่ชุมชนบทผู้เรียนยังขาดทักษะความกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมมีการแสดงพฤติกรรมในลักษณะต่าง ๆ เช่น การแสดงออกแบบก้าวร้าว (Aggressive Behavior) การแสดงออกแบบขาดความมั่นใจหรือยอมจำนน

(Passive Behavior) และการแสดงออกที่ไม่สอดคล้องกับกาลเทศะทางสังคม ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวล้วนส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การปรับตัวทางสังคม และพัฒนาการทางอารมณ์ของผู้เรียน เนื่องจากผู้ที่แสดงออกอย่างก้าวร้าวมักก่อให้เกิดความขัดแย้งกับผู้อื่น และผู้ที่ขาดความมั่นใจอาจไม่กล้าแสดงความคิดเห็นหรือปกป้องสิทธิของตนเอง ส่งผลให้เกิดความวิตกกังวลและขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ส่วนการแสดงออกที่ไม่เหมาะสมกับบริบททางสังคมอาจทำให้ผู้เรียนไม่สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีและเกิดปัญหาในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ (Alberti & Emmons, 2008; Lange & Jakubowski, 1976; ธน ลากธนวิรุฬห์, 2562)

การส่งเสริมความกล้าแสดงออกของผู้เรียนจึงควรอาศัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ โดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่ม (Group-Based Instruction) และการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning) เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ร่วมคิด ร่วมทำ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น ซึ่งมีข้อดีหลายประการ คือ 1. ช่วยส่งเสริมทักษะการสื่อสารและการแสดงออกของผู้เรียนได้ฝึกการพูด การแสดงความคิดเห็น การซักถาม และการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ทำให้เกิดความมั่นใจในการสื่อสารและสามารถแสดงออกได้อย่างเหมาะสม 2. ส่งเสริมการทำงานร่วมกันและมนุษยสัมพันธ์ การทำกิจกรรมเป็นกลุ่มช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การแบ่งหน้าที่ ความรับผิดชอบ และการยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง ซึ่งช่วยพัฒนาทักษะทางสังคมและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น 3. กระตุ้นการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง มีส่วนร่วมในการคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจ 4. พัฒนาทักษะการคิดและการแก้ปัญหาได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา ทำให้เกิดการคิดอย่างมีเหตุผล การคิดสร้างสรรค์ และสามารถแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบและ 5. ช่วยสร้างความมั่นใจและความกล้าแสดงออก บรรยากาศการเรียนรู้ที่เปิดกว้างและเป็นกันเองช่วยลดความวิตกกังวลของผู้เรียน ทำให้กล้าแสดงความคิดเห็นและกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมมากขึ้น แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้ทางสังคมของ Albert Bandura ที่อธิบายว่าพฤติกรรมของบุคคลสามารถพัฒนาได้ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ การสังเกตแบบอย่าง และการได้รับแรงเสริมจากสภาพแวดล้อมทางสังคม (Bandura, 1986) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่ม และการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น กล้าแสดงออก และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการสื่อสารและการแสดงออกมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัลยาณี สิทธิวุฒิ (2561) และ สุพัตรา ศรีจันทร์ และคณะ (2563) ต่างพบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและกระบวนการกลุ่มช่วยส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมและการมีส่วนร่วมของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมซึ่งตรงกับการศึกษาของ โซติ บัตริฐ (2559) ศึกษาการพัฒนาพฤติกรรมกล้าแสดงออกด้วยกระบวนการกลุ่ม พบว่าการใช้กระบวนการกลุ่มช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการนำเสนอ กล้าแสดงความคิดเห็น และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นได้ดีขึ้น

ด้วยเหตุนี้ คณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการพัฒนาความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การสอนแบบกลุ่มร่วมกับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความมั่นใจในตนเอง กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ และสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม อันจะนำไปสู่การเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพของประเทศในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการใช้การสอนแบบกลุ่มและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม
2. เพื่อเปรียบเทียบความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมของนักเรียนก่อนและหลังการใช้การสอนแบบกลุ่มและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

สมมติฐานของการวิจัย

1. ระดับความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการใช้การสอนแบบกลุ่มและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก
2. ความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมของนักเรียนหลังการใช้การสอนแบบกลุ่มและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

การจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบกลุ่มและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ในการสอนรายวิชา รายวิชา พ15101 สุขศึกษา เป็นระยะเวลา 14 คาบ และได้ใช้โรงเรียนบ้านถ้ำโกบเป็นสถานที่ในการวิจัย ประชากรที่ใช้ในครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านถ้ำโกบ ภาคเรียนที่ 1/2568 จำนวน 2 ห้อง 58 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนบ้านถ้ำโกบ ภาคเรียนที่ 1/2568 จำนวน 29 คน โดยการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก

ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรที่ศึกษาในการศึกษาการพัฒนาความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการสอนแบบกลุ่มและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ การสอนแบบกลุ่มและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม
2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ ความกล้าแสดงออกที่เหมาะสม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความกล้าแสดงออกที่เหมาะสม หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักเรียนที่สามารถสื่อสารความคิด ความรู้สึก และความต้องการของตนเองได้อย่างเหมาะสม สุภาพ และมั่นใจ โดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1. การแสดงออกทางวาจา (Verbal Expression) ได้แก่ การพูดแสดงความคิดเห็นในห้องเรียน การตอบคำถามทั้งในชั้นเรียนและหน้าชั้นเรียน การพูดจาชัดเจนและสุภาพเมื่อต้องการสื่อสารหรือสอบถาม การเสนอแนวคิดในกลุ่มเรียนรู้ และการตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัยเพื่อหาคำตอบที่ชัดเจน 2. การแสดงออกทางอวัจนภาษา (Nonverbal Expression) ได้แก่ การสบตาเมื่อสื่อสารกับครูหรือเพื่อน การแสดงสีหน้าและท่าทางที่เหมาะสมขณะพูดหรือฟัง การใช้ท่าทางประกอบการพูด และการยืนหรือนั่งอย่างมั่นใจเมื่อต้องแสดงตนหน้าชั้นเรียน และ 3. การแสดงออกทางสังคม (Social Expression) ได้แก่ การเริ่มต้นพูดคุยหรือทักทายผู้อื่น การขอความช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา การปฏิเสธสิ่งที่ไม่เหมาะสมอย่างสุภาพ การเข้าร่วมกิจกรรมโดยไม่ลังเล และการสามารถเป็นทั้งผู้นำและผู้ตามที่ดีในการทำกิจกรรมร่วมกัน

2. การสอนแบบกลุ่ม หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ของตนเอง โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิด การลงมือปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการสะท้อนผลการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น ซึ่งเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองผ่านประสบการณ์และปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

3. การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม หมายถึง การเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ของตนเอง โดยผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการคิด การลงมือปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการสะท้อนผลการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ว่า การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนไม่ใช่เพียงผู้รับความรู้ แต่เป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเองผ่านประสบการณ์และปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

4. นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านถ้ำโกบ ต. หน้าเขา อ.เขาพนม จ.กระบี่ ภาคเรียนที่ 1/2568

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) ดำเนินการทดลองตามแบบแผนวิจัย การศึกษาแบบกลุ่มเดียว (One Group Pretest-Posttest Design) โดยใช้การสอนแบบกลุ่มและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม มีแบบแผนการวิจัย ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แบบแผนวิจัยการศึกษาแบบกลุ่มเดียว (One Group Pretest-Posttest Design)

กลุ่ม	ทดสอบก่อนเรียน	ใช้สื่อวัตกรรม	ทดสอบหลังเรียน
ทดลอง (E)	T ₁	X	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ E แทน กลุ่มตัวอย่างที่ทดลองทำวิจัย

T₁ แทน การประเมิน ความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมก่อนเรียน

X แทน การเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบกลุ่มและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

T₂ แทน การประเมิน ความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมหลังเรียน

การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านถ้ำโกบ ภาคเรียนที่ 1/2568 จำนวน 2 ห้อง 58 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนบ้านถ้ำโกบ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 29 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาสุขศึกษา รหัสวิชา พ 15101 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการสอนแบบกลุ่มและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

2. แบบประเมินพฤติกรรมความกล้าแสดงออกที่เหมาะสม

การสร้างและพัฒนาคุณภาพเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

1. การสร้างและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาสุขศึกษา รหัสวิชา พ15101 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการสอนแบบกลุ่มและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2560 (ฉบับปรับปรุง) กลุ่มสาระการเรียนรู้พลศึกษาและสุขศึกษา

1.2 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยในเรื่องการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ และคู่มือครูแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1.3 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาสุขศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีทั้งหมด 14 แผน โดยมีการกำหนดขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม เป็นการสร้างความสนใจของผู้เรียนและทบทวนพื้นฐานความรู้เดิม เพื่อให้ผู้เรียนมีความต้องการและพร้อมที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้ เป็นขั้นเริ่มดำเนินการเรียนการสอนตามหลักการ และวิธีการสอนที่ดำเนินการตามกิจกรรมที่กำหนดไว้

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนทักษะและประสบการณ์เป็นการให้นักเรียนแบ่งกลุ่มฝึกกิจกรรมหลากหลายรูปแบบเพื่อกระตุ้นการแสดงออกที่เหมาะสมของนักเรียน

ขั้นที่ 4 การนำไปใช้ โดยผู้สอนใช้วิธีการจัดกิจกรรมกลุ่มย่อย เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น และฝึกการสื่อสารต่อหน้าผู้อื่น

ขั้นที่ 5 สรุปความรู้ ครูและนักเรียนร่วมสรุปผลการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย และแลกเปลี่ยนตรวจสอบขั้นตอนการทำงานทุกขั้นตอนว่าจะเพิ่มคุณค่าไปสู่สังคม

1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาสุขศึกษา ที่พัฒนาแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

1.5 แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาสุขศึกษา ที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความสอดคล้อง ความตรงของรูปแบบ วัตถุประสงค์ และเอกสารประกอบ ความถูกต้องตามโครงสร้างและเนื้อหา ที่เป็นแบบประเมินค่านำมาหาค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน คือหลังนำผลการประเมินไปหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) กำหนดเกณฑ์มาตรฐานของการแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายความว่า มีความเหมาะสมระดับดีมาก

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายความว่า มีความเหมาะสมระดับดี

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายความว่า มีความเหมาะสมระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายความว่า มีความเหมาะสมระดับพอใช้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายความว่า มีความเหมาะสมระดับควรปรับปรุง

จากการประเมินความสอดคล้อง ความถูกต้อง เหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาสุขศึกษาของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้ มีความถูกต้อง เหมาะสมที่ค่าเฉลี่ย 3.67 และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาสุขศึกษา ไปทดลอง (try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านถ้ำโกบ ต.หน้าเขา อ.เขาพนม จ.กระบี่ จำนวน 29 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาสุขศึกษา มาปรับปรุงและนำไปใช้ทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด

2. การสร้างและพัฒนาแบบประเมินพฤติกรรมความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการสอนแบบกลุ่มและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม มีการสร้างและหาคุณภาพตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2560 (ฉบับปรับปรุง) กลุ่มสาระการเรียนรู้พลศึกษาและสุขศึกษา

2.2 วิเคราะห์จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมจากจุดประสงค์การเรียนรู้ จากหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้พลศึกษาและสุขศึกษาซึ่งแสดงถึงความสำคัญของสาระการเรียนรู้และระดับพฤติกรรมที่ต้องการวัด

2.3 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผล เทคนิคการเขียนแบบประเมิน วิธีการสร้างแบบประเมิน และเทคนิคการสร้างแบบประเมินของบุญชม ศรีสะอาด (2560) เพื่อสร้างเครื่องมือแบบประเมินพฤติกรรมความกล้าแสดงออกที่เหมาะสม

2.4 สร้างแบบประเมินพฤติกรรมความกล้าแสดงออกที่เหมาะสม ในการจัดการเรียนการสอนซึ่งสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่订ไว้ ซึ่งมีลักษณะเป็นการประเมินตัวเอง จำนวน 15 ข้อ

2.5 นำแบบประเมินพฤติกรรมความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมที่พัฒนาแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

2.6 นำแบบประเมินพฤติกรรมความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความชัดเจน ความเหมาะสมของภาษา และความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ตามวิธีของโรวินลลี และแฮมเบิลตัน (Rowinelli & Hambleton; อ้างถึงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2548) กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน คือ +1 แน่ใจว่าสอดคล้อง 0 ไม่แน่ใจ และ -1 แน่ใจว่าไม่สอดคล้อง

2.7 นำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป พบว่าแบบประเมินพฤติกรรมความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60–1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ และได้้นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง

2.8 นำแบบประเมินพฤติกรรมความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านถ้ำโกบ ตำบลหน้าเขา อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ จำนวน 29 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ผลการวิเคราะห์พบว่าแบบประเมินมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 และวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) ได้ตามเกณฑ์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อไม่ต่ำกว่า 0.20 หรือ 0.30

2.9 นำแบบประเมินพฤติกรรมความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมของ มาปรับปรุง แก้ไข นำไปใช้ทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นดังนี้

1. คณะผู้วิจัยชี้แจงข้อมูลวัตถุประสงค์ วิธีการประเมินความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมก่อนเรียน และกระบวนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชานั้น
2. เตรียมความพร้อมของกลุ่มตัวอย่าง โดยชี้แจงให้ทราบถึงความสำคัญในการทดลองครั้งนี้
3. การประเมินความกล้าแสดงออกที่เหมาะสม ก่อนเรียน (pre-test) กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบประเมินพฤติกรรมความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการสอนแบบกลุ่มและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เพื่อศึกษาความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมของนักเรียน แล้วทำการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการทำแบบประเมินไว้เพื่อนำมาเป็นคะแนนประเมินก่อนเรียน สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลขั้นต่อไป
4. ดำเนินการจัดการเรียนการสอนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาสุขศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในการจัดการเรียนการสอน ตามกิจกรรมที่ออกแบบในแต่ละแผน โดยให้นักเรียนศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้
5. การประเมินความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมหลังเรียน (post-test) เมื่อสิ้นสุดการสอนครบทุกแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอน โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมความกล้าแสดงออกที่เหมาะสม ซึ่งเป็นฉบับเดียวกับที่ใช้ในการสอบถามก่อนเรียน แล้วทำการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการทำแบบทดสอบไว้เพื่อนำมาเป็นคะแนนสอบถามหลังเรียน สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลขั้นต่อไป
6. นำคะแนนการประเมินความกล้าแสดงออกที่เหมาะสม ในการจัดการเรียนการสอน ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนมาหาค่า t-test และค่าดัชนีประสิทธิผล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. สถิติพื้นฐาน
การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ใช้สถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูล (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)
2. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) และการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)
3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมก่อนและหลังการจัดกิจกรรม โดยใช้สถิติทดสอบค่าที่แบบไม่อิสระต่อกัน (Dependent Samples t-test)

ผลการวิจัย

การเสนอผลการวิจัย เรื่องการพัฒนาความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการสอนแบบกลุ่มและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการใช้การสอนแบบกลุ่มและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

ตารางที่ 2 ระดับความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการใช้การสอนแบบกลุ่มและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

ความกล้าแสดงออก	($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ
1. พุดแสดงความคิดเห็นในห้องเรียน	3.22	1.06	ปานกลาง
2. ตอบคำถามทั้งในชั้นเรียนและหน้าชั้นเรียน	3.72	1.21	มาก
3. พุดจาชัดเจนและสุภาพเมื่อต้องการสื่อสารหรือสอบถามสิ่งใด	3.88	1.09	มาก
4. พุดแนะนำหรือเสนอแนวคิดในกลุ่มเรียนรู้	4.88	1.14	มากที่สุด
5. ถามในสิ่งที่สงสัย ชข้องใจ เพื่อหาคำตอบที่ชัดเจน	3.75	1.02	มาก
6. สบตาเมื่อต้องพุดคุยหรือสื่อสารกับครูหรือเพื่อน	3.36	1.15	มาก
7. แสดงสีหน้าที่เหมาะสมเมื่อพุดหรือฟังผู้อื่น	4.60	0.98	มากที่สุด
8. ใช้ท่าทางประกอบการพุดเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจง่ายขึ้น	4.89	1.05	มากที่สุด
9. ยืนหรือนั่งอย่างมั่นใจเมื่อต้องแสดงตนหน้าชั้นเรียน	3.19	1.17	ปานกลาง
10. ทุกครั้งที่มิกิจกรรมการแสดงออกหน้าชั้นจะเดินออกมาโดยไม่ลังเล	4.19	1.15	มาก
11. เริ่มต้นพุดคุยหรือทักทายเพื่อนก่อน	3.00	1.04	ปานกลาง
12 ขอความช่วยเหลือจากครูหรือเพื่อนเมื่อตนเองมีปัญหา	4.18	1.08	มาก
13 ปฏิเสธสิ่งที่ไม่เหมาะสมจากเพื่อนหรือผู้อื่นอย่างสุภาพ	3.95	0.88	มาก
14 เข้าร่วมกิจกรรมหน้าชั้นเรียนหรือกิจกรรมกลุ่มโดยไม่ลังเล	3.76	1.21	มาก
15 สามารถเป็นผู้นำหรือผู้ตามที่ดีในการทำกิจกรรมร่วมกัน	3.70	1.19	มาก
รวม	3.88	0.98	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนแบบกลุ่มและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.98) เมื่อพิจารณา รายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การใช้ท่าทางประกอบการพุดเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจง่ายขึ้น ($\bar{X} = 4.89$) การพุดแนะนำหรือเสนอแนวคิดในกลุ่มเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.88$) และการแสดงสีหน้าที่เหมาะสมเมื่อพุดหรือฟังผู้อื่น ($\bar{X} = 4.60$) ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การเริ่มต้นพุดคุยหรือทักทายเพื่อนก่อน ($\bar{X} = 3.00$) การยืนหรือนั่งอย่างมั่นใจเมื่อต้องแสดงตนหน้าชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.19$) และการพุดแสดงความคิดเห็นในห้องเรียน ($\bar{X} = 3.22$) ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่านักเรียนบางส่วนยังขาดความมั่นใจในการแสดงออกต่อหน้าผู้อื่นอยู่บ้าง

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมของนักเรียนก่อนและหลังการใช้การสอนแบบกลุ่ม

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมของนักเรียนก่อนและหลังการใช้การสอนแบบกลุ่ม

ความกล้าแสดงออกที่เหมาะสม	(n)	คะแนน	($\bar{X}$)	S.D.	T	Sig.	df
ก่อนการจัดการเรียนรู้	29	45	1.74	0.95	14.83	0.000*	28
หลังการจัดการเรียนรู้	29	45	3.88	0.98			

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) หลังการจัดการเรียนรู้เท่ากับ ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.88 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.98 และค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ก่อนการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 1.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.95 ทั้งนี้ค่า t เท่ากับ 14.83 แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบกลุ่มและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมส่งผลต่อการพัฒนาความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่า ระดับความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบกลุ่มร่วมกับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.88 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.98 ซึ่งอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย โดยก่อนการทดลองนักเรียนมีระดับความกล้าแสดงออกโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 1.74$) แสดงว่านักเรียนมีพฤติกรรมความกล้าแสดงออกในภาพรวมค่อนข้างต่ำหลังการทดลอง ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมความกล้าแสดงออกโดยรวมเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.88$) แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมกับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมส่งผลให้ระดับความกล้าแสดงออกของนักเรียนเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน โดยนักเรียนมีพัฒนาการในทุกด้านของพฤติกรรมที่ประเมิน

การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอาจอธิบายได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ได้ร่วมคิด ร่วมทำ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างต่อเนื่องในระหว่างการเรียนรู้ เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการสื่อสารและการแสดงออกมากยิ่งขึ้น ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ฝึกการแสดงความคิดเห็นในบรรยากาศที่เป็นมิตรและได้รับการยอมรับจากเพื่อนในกลุ่ม ส่งผลให้ความวิตกกังวลในการพูดหรือการแสดงออกต่อหน้าผู้อื่นลดลง อีกทั้งการทำงานร่วมกันยังช่วยให้นักเรียนรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม เกิดความกล้าในการมีส่วนร่วม และพร้อมเปิดเผยความคิดเห็นของตนเองมากขึ้น

นอกจากนี้ การที่นักเรียนได้รับโอกาสในการลงมือปฏิบัติจริง ได้รับคำชื่นชม การยอมรับ หรือกำลังใจจากเพื่อนและครู ยังเป็นแรงเสริมทางบวกที่ช่วยพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง ส่งผลให้นักเรียนกล้าแสดงออกทั้งการแสดงความคิดเห็น การสื่อสาร และการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Albert Bandura (Bandura, 1986) ที่อธิบายว่าพฤติกรรมของบุคคลเกิดจากการเรียนรู้ผ่านการสังเกตแบบอย่าง การเลียนแบบพฤติกรรม และประสบการณ์แห่งความสำเร็จ โดยเฉพาะเมื่อผู้เรียนได้รับประสบการณ์เชิงบวกจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมจะช่วยเพิ่มการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-efficacy) ซึ่งมีผลต่อความมั่นใจและการกล้าแสดงออกของนักเรียนโดยตรง และผลการศึกษายังสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มของ Lugt (1970) ที่เสนอว่าการเรียนรู้ที่เกิดจากการทำกิจกรรมร่วมกันภายในกลุ่ม จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิดเห็น และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อันเป็นกระบวนการที่ช่วยเสริมแรงทางจิตใจ ทำให้ผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลาย ลดความกลัวในการแสดงออก และเกิดความพร้อมในการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนมากขึ้น อีกทั้งการทำงานเป็นกลุ่มยังช่วยพัฒนาทักษะทางสังคม เช่น การรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น การเคารพความแตกต่าง และการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาพฤติกรรมความกล้าแสดงออก และยิ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โชติ บัณฑิต (2559) ที่พบว่า การใช้กระบวนการกลุ่มสามารถช่วยพัฒนาพฤติกรรมความกล้าแสดงออกของผู้เรียนได้ เนื่องจากผู้เรียนมีโอกาส

แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกัน ส่งผลให้เกิดความมั่นใจในการสื่อสารและกล้าแสดงออกมากขึ้น รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัลยาณี สิริธัญญ์ (2561) และ สุพัตรา ศรีจันทร์และคณะ (2563) ที่พบว่าการจัดกิจกรรมกลุ่มช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียน เพิ่มความกล้าในการแสดงความคิดเห็น และพัฒนาการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กล่าวโดยสรุป ผลการวิจัยสนับสนุนว่าการสอนแบบกลุ่มรวมกับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมสามารถส่งเสริมพฤติกรรมความกล้าแสดงออกที่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้

1. ระหว่างการจัดกิจกรรมส่งเสริมความกล้าแสดงออกผู้สอนควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน ทั้งด้านความพร้อม ความมั่นใจ และรูปแบบการเรียนรู้ โดยอาจเริ่มจากกิจกรรมที่ไม่ซับซ้อนและค่อย ๆ เพิ่มระดับการมีส่วนร่วม เพื่อให้นักเรียนเกิดความคุ้นเคยและกล้าแสดงออกมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง
2. ควรมีการติดตามและประเมินพฤติกรรมความกล้าแสดงออกของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ทั้งจากการสังเกต การสะท้อนความคิดเห็น และการมีส่วนร่วมในกิจกรรม เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบผลการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เช่น ความมั่นใจในการสื่อสาร การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน และทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น รวมทั้งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความกล้าแสดงออกของผู้เรียนในบริบทที่แตกต่างกัน
2. ควรมีการศึกษาต่อยอดโดยนำกิจกรรมส่งเสริมความกล้าแสดงออกไปประยุกต์ใช้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือระดับชั้นอื่นๆ เพื่อศึกษาความเหมาะสมและประสิทธิผลของกิจกรรมในบริบทที่หลากหลาย อันจะเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมทักษะการสื่อสารและการแสดงออกของผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ภาพที่ 1 โมเดลส่งเสริมความกล้าแสดงออกที่เหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

- กุลยา ตันติวิทยาพิทักษ์. (2560). **จิตวิทยาการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัลยาณี สิทธิวุฒิ. (2561). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและกระบวนการกลุ่มเพื่อสร้างสุขภาวะทางสังคมให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านน้ำไค้ง อำเภอมะนัง จังหวัดน่าน. **วารสารพุทธศาสตร์ศึกษา**, 9(2), 45–58.
- โชติ บดีรัฐ. (2559). การพัฒนาพฤติกรรมกรรไกรแสดงออกด้วยกระบวนการกลุ่มที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบริหารและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ภาครัฐ. **Journal of Community Development Research (Humanities and Social Sciences)**, 9(3), 25–38. สืบค้นเมื่อ 22 เมษายน 2568 แหล่งที่มา: <https://www.journal.nu.ac.th/JCDR/article/view/1596>
- ธน ลากธนวิรุฬห์. (2562). พัฒนาความสามารถในการพูดการแสดงออกโดยใช้บทบาทสมมติ. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา**, 7(2), 89–105.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2548). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สุพัตรา ศรีจันทร์ และคณะ. (2563). การพัฒนาชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4 MAT ร่วมกับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Cooperative Learning). **วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**, 10(3), 112–125.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). **การวัดและประเมินผลการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- Alberti, R. E., & Emmons, M. L. (2008). **Your perfect right: Assertiveness and equality in your life and relationships**. Impact Publishers.
- Bandura, A. (1986). **Social foundations of thought and action: A social cognitive theory**. Prentice-Hall.
- Bower, G. H., & Bower, T. G. R. (1976). **Human memory: Basic processes**. New York: Academic Press.
- Cain. (2012).
- Lange, A. J., & Jakubowski, P. (1976). **Responsible assertive behavior: Cognitive/behavioral procedures for trainers**. Research Press.
- Luft, J. (1970). **Group processes: An introduction to group dynamics (2nd ed.)**. Palo Alto, California: Mayfield Publishing Company.